

Zeg niet vernietigen tegen uit de markt nemen van fruit

In een opiniestuk in De Standaard maakt volksvertegenwoordiger Bart Caron (Groen) zich druk over het fruit dat momenteel vernietigd wordt om de markt te ondersteunen. “Wij maar resoluties schrijven in het Vlaams Parlement om voedselverspilling tegen te gaan. En dan lees je dat de Belgische fruittelers zowat 25.700 ton appels en peren zullen vernietigen.” Vernietigen is in deze een groot woord, zo leren de reacties van minister Schauvliege – “Vlaanderen maakt geen gebruik van de mogelijkheid die Europa biedt om fruit aan de bomen te laten hangen” – en veilingenverbond VBT. Philippe Appeltans van VBT legt uit dat appels die als gevolg van het Russische embargo onverkoopbaar zijn een cascade van waardebehoud doorlopen.

18 OKTOBER 2016 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 15:30

Lees meer over:
fruitteelt

In een opiniestuk in De Standaard maakt volksvertegenwoordiger Bart Caron (Groen) zich druk over het fruit dat momenteel vernietigd wordt om de markt te ondersteunen. “Wij maar resoluties schrijven in het Vlaams Parlement om voedselverspilling tegen te gaan. En dan lees je dat de Belgische fruittelers zowat 25.700 ton appels en peren zullen vernietigen.” Vernietigen is in deze een groot woord, zo leren de reacties van minister Schauvliege – “Vlaanderen maakt geen gebruik van de mogelijkheid die Europa biedt om fruit aan de bomen te laten hangen” – en veilingenverbond VBT. Philippe Appeltans van VBT legt uit dat appels die als gevolg van het Russische embargo onverkoopbaar zijn een cascade van waardebehoud doorlopen. In Vlaanderen wordt op verschillende fronten gewerkt aan het terugdringen van voedselverspilling en -verliezen. Het bericht dat ook in ons land fruit wordt vernietigd om de prijsdruk te verminderen, stoot Vlaams parlements lid Bart Caron dan ook tegen de borst. De Europese Unie heeft elke lidstaat quota toegekend die aanduiden welke volumes appels en peren uit de markt mogen worden genomen. Groen-politicus Bart Caron stelt de vraag of dat nog kan in deze tijd, gezonde appels en peren vernietigen. Hij wijst op de breed gedeelde bezorgdheid die voedselverspilling is om te verantwoorden waarom hij het er ondanks de prijsdruk als gevolg van het Russisch embargo moeilijk mee heeft.

Als tegenreactie houdt de politicus een warm pleidooi voor de alternatieven: “Je kan het fruit tijdelijk bewaren of verwerken, maar je kan het ook uitdelen. Ik denk aan scholen die het eten van fruit promoten, aan sociale instellingen zoals woon- en zorgcentra, ziekenhuizen, voedselbanken enzovoort. Maar dat zou niet mogen omdat ook deze stappen of maatregelen de markt zouden verstoren.” Caron begrijpt ook niet dat de interventieprijs ontzegd wordt aan telers die hun plantages openstellen voor consumenten die gratis appels en peren komen plukken. “De boer kon zo vermijden dat hij de appels naar het veld moest rijden om ze onder te ploegen, maar hij kon enkel van ‘interventie’ genieten op voorwaarde dat het fruit niet op de markt kwam... zelfs niet gratis!”

In De Standaard, en rechtstreeks tegenover VILT, reageren minister Joke Schauvliege en Philippe Appeltans van veilingenverbond VBT op de kritiek. Minister Schauvliege verduidelijkt dat Europa de mogelijkheid laat om het fruit niet te oogsten, “maar wij in Vlaanderen gaan daar (anders dan in 2014, *nvdr.*) niet in mee, juist om de voedselverspilling tegen te gaan.” De fruitsector kreeg het politiek geïnspireerde handelsembargo van Rusland in de maag gesplitst zodat het telers zwaar valt dat hen nu verweten wordt dat ze fruit vernietigen. “Ze zouden niet liever willen dan hun fruit verkopen want

de financiële compensatie die Europa plaatst tegenover het uit de markt nemen van product (9 cent voor een kilo appels, 12 cent voor peer) dekt bijlange de kosten niet”, zegt Philippe Appeltans namens alle coöperatieve telers.

Vorig seizoen zijn fruittelers blijven hopen op een kentering van de markt, om op het eind van de rit te moeten vaststellen dat de prijs voor hun product niet in verhouding stond tot de bewaarkosten. “Daarom grijpen telers nu de strohalm aan die Europa biedt, om te vermijden dat ze kosten maken die ze later niet kunnen recupereren”, verklaart Appeltans het fruitoverschot. Het ‘uit de markt nemen van fruit’ mag je volgens hem niet gelijkstellen met het vernietigen van fruit. De Europese maatregel komt neer op een cascade van waardebepaling, waarbij achtereenvolgens voedselhulp, diervoeder en biomassa mogelijke uitwegen zijn voor het overtollige fruit. Waarom er dan toch een deel van de appels troosteloos op het veld belandt, waar het niet meer betekent dan een meststof, wil Philippe Appeltans graag toelichten.

Hij schat dat de Europese interventie maatregel in eigen land reeds 10.000 ton hardfruit, voornamelijk appels, uit de markt heeft genomen. “Minstens de helft daarvan ging naar biogasinstallaties voor energieopwekking. Meer kunnen we daar niet kwijt want de uitbaters moeten hun grondstoffenstromen plannen. Een beperkt deel werd gevaloriseerd als voedselhulp. Veilingen bieden hun overschotten continu aan liefdadigheidsinstellingen aan, maar daar heeft men niets aan een massa appels die vlak na de oogst wordt aangeboden. Op die uitlaatklep voor de markt staat een maximum per geregistreerde hulpbehoevende, rekening houdend met de gezondheidsaanbevelingen van de WHO. Zo vermijdt Europa tevens misbruik, wat zou betekenen dat het fruit via een achterpoortje alsnog op de markt komt”, legt Appeltans uit. Dat weinig fruitoverschotten een tweede leven krijgen als diervoeder, komt volgens hem simpelweg omdat veehouders er niet op zitten te wachten. Appels en peren passen niet goed in het rantsoen van hoogproductief vee, specialisten van onderzoeksinstituut ILVO raden het zelfs af.

Conclusie? Er wordt in ons land fruit uit de markt genomen, wat maximaal kan oplopen tot 25.700 ton appels en peren. Of je daar de term ‘vernietigen’ op moet kleven, dat hangt ervan af hoeveel waarde je hecht aan de ‘recyclage’ als bron van energie en als meststof. Philippe Appeltans hamert erop dat fruittelers hun met zorg geteelde appels en peren veel liever zouden verkopen, als ze daar de kans toe hadden. De kern van het probleem, een handelsoorlog die uitgevochten wordt op de rug van de landbouwsector, mag naar verluidt niet uit het oog verloren worden. Evenmin mag men vergeten dat de sector van de verse groenten en fruit koploper is in het reduceren van de voedselverliezen. “Van alle groenten en fruit die gedurende het seizoen aangevoerd worden op de veilingen gaat slechts een halve procent ‘verloren’, lees: krijgt een tweede leven conform de cascade, dus te beginnen bij voedselhulp. Door het Rusland-embargo hebben we in 2015 gemerkt dat dit aandeel steeg naar anderhalve procent.”

Over de suggestie van Caron om het overtollige fruit gratis uit te delen, wil Appeltans nog kwijt dat dit marktdestructie is: “De praktijk heeft in Polen en andere lidstaten uitgewezen dat dit geen goed idee is. Na elke uitdeelactie stuikt in de supermarkten en de speciaalzaken de vraag naar appels in elkaar. Om dezelfde reden kan je overschotten niet massaal herbestemmen voor verwerking tot sap of siroop. Zo haal je de prijs van industriefruit onderuit, verschuif je het probleem en loop je ook nog eens de EU-compensatie mis.”

Is de situatie dan uitzichtloos? Daarvoor is de sector en zijn woordvoerder te optimistisch, toch wat de marktsituatie voor peer betreft. “De Europese appeloogst is de derde grootste ooit maar het appelareaal daalt. Nieuwe variëteiten worden aangeplant, maar het is jaren wachten vooraleer daar (letterlijk) de vruchten van geplukt kunnen worden. Nieuwe markten openen, is een werk van jaren. Met de Verenigde Staten onderhandelen we bijvoorbeeld al acht jaar voor markttoegang. In India hebben we al vijf jaar markttoegang, maar het is pas het afgelopen seizoen dat je van export van enige omvang kans spreken. Op andere nieuwe markten moet onze exporteurs de volumes container per container opbouwen. De historisch grote afzet in Rusland hebben we ook in 10 à 15 jaar tijd opgebouwd.”

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • 0473 59 41 39
M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>
screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>
screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

